

do. Prior quidem, per peccatum corporalem: altero autem, per peccatum spiritualem. *Ausfert*, autem aliquis, *inquit S. Doctor*, aut per peccatum corporalem, & per hoc manifestum est, quod ausfert etiam illi, quivelles ponitare, quantumcumque, sicut homicida suspenderit, quantumcumque peniteat: vel per peccatum spiritualem; *sed addit:* Et hoc Ecclesia non facit, nisi si quis effetur contumax. *Confamque iustus rei scire reddit:* Et ratio huius est, quia per peccatum corporalem ausfert aliquod temporale, quod potest recomparari per aliquod maius bonum: sed bonus spiritualis, quod amittitur, non potest recomparari: & ideo non debet Religio indigere talium peccatum, quamdiu vult corrigit; quoniam sicut est excommunicatione in Ecclesia, ita est expulsio a Religione. Et ideo dicendum, quod nullus et nisi propter contumaciam expellendus; sed est sequestrandus in carcere, vel alio modo “.

C A S U S X X I I

OLYMPIUS de reformato quadam Ordine Religiosis, cum in gravissimum flagitium impigeret, in eum ipsius Superior inquisivus, iuxta confatas iudicem Ordinis formulas, & dato adversus eundem Judicio damnatorio iustis, regulari habitu nudatum in carcere conjici, ibidemque per annum integrum remanere. Quod quidem iudicio executioni demandato, Olympius evadens ex carcere, in quo afferbarat, locum arripuit. Quia dicitur, queritur: 1. Utrum potuerit dictus Religiosus absque peccato effugere. 2. Num ei ex confessiorum debito incumbat carcere ultra repete. 3 An, posito, quod semipsum non det in custodia, novum aliud peccatum admittat, secularis habitudinem deferendo, quo valeat alienam prioram tutioni ratione mentiri?

RESPONSES

Cum justum sit, ut supponitur, tum quoad ipsius materialis, tum quoad formam, quod dictum est ad vias Olympium damatorum judicium, eidem parere ex concie tia ei incumbit. Quoniam non potuit abique per casum, de carcere, in quem addidus fuerat, effugere, & obligari, ad eundem repetendum; at vero ex eo quod deferret vestem tacitorem, quo facilius propriam taenia permuraret, nolens letemipsum recipere in custodia sibi indicata, novum aliud peccatum non contraheret; siquidem praedicto iudicio feratur, futurum ut ei tanquam indigno, qui religio habitu induatur, ejusmodi regulares velles omnino detrahantur.

Est tamen advertendum, si in exequendo dicto iudicicio nimis adversus eum levitas adhiberetur: neque alimenta ei sufficienter ministrarentur, vel ei denegarentur, siveiente hieme, ita carbones, seu necessarios vestitus: tunc licetum pronus ipsi fieri, ex carcere evadere, ne minimis quidem culpa commissa: quippe aquitatis simul ac naturalis fit juris, unumquemque propriæ suæ vita conservandæ confulere, adhibitis legitimis quibusunque modis, qui ab ipsa Divina Providentia aperiuntur.

C A U S E X X I I I

Extant plurima Monasteria Religiosorum mendicantium, quorum inter alia flatuta, que sibi vindicant, hoc speciale proprium est, quo verbis conceptis indicatur pena excommunicationis *ipso facto*, omnibus in universum Religiosis de Ordine, qui, ut instituti, aut jamjam instituendi a suis Superioribus adversus semetiplos inquisitionibus sele subducerent, eo temeritatis devenienti, etiam agendi apud Superiorum faculaem, sive Ecclesiasticis, sive Laicis, vel provocatione, vel dato simplici libello, vel alia qualibet ratione. Telamon de uno quonam ex praedictis Monasteriis Religious Profectus, cum rei aliquip capitalis reus actus fuisset, iuxta levandas quacumque juris formulas, a suo Provinciali, quem sibi graviter infensem jam ostendit, ibimus. Secundum modum, quod in aliis

cula & jesunum alperius addiceretur: licet, in se animadvertis duplice ista calligrafie: nullo prorius iure posse, contendat, datum est ei consilium, ut ad Episcopum Diocesanum, ipsius open, & autoritate imploratur recuperetur, aut ad Parliamentum provocaret tanquam ex abuso, tum ab inquisitionibus adversus se institutis; tum a futuris inde gravaminibus. Numquid alterius praefata ratione fibi confulere potest, abique quo quod in excommunicatione praedicto statuto latam delabatur?

R E S P O N S.

Quo penitus excutatur ista quasi Monasticae Disciplinae Jurisprudentia, necesse est comportam haberi caulam, ob quam adversus Telaionem ab ipsis Superiori capite inquisitum est. Si enim res tota veretur circa factum, quod ad Disciplinam mere regularem, & comunitatem pertineat; profecto nec sequi, nec adhibere consilium sibi datum dictus Religiosus illa ratione potest, quin incurrat in excommunicationem, modo statuta, qua praefatus Ordo sibi vindicat, requisitae conditiones, ac formulas præ se ferant, hoc etiæ, & Regio Diplomate comprobata fuerint, & in commentariis supremi. Senatus Provincie, in qua Monasterium situm est, præscripta. At vero si res, de qua agitur, ejusmodum fuerit, quæ cognoscenda jure proprio veniat ab Episcopo Diocesano, quamque alibi designamus: certissimum est, recta omnino conscientia, & abique eo quod excommunicatione subjecatur, ab eo agi posse apud Episcopum, quo postulatis ab ipso edendis jus integrum dicatur: Atque ea tantummodo ratione potest in gratiam praediti Religiosi statutum istud circumscribi.

Ita quoque admittendæ occurrit duæ exceptiones in quantum ad interdictum , quo carent memorata statuta , ne recurratur ad Judices seculares Laicos .

Prima est, occurrente casu seditionis, tumultus, & plurimis offensionibus, quæ exorta fuissent occasione litis memorato Religiose illæ. Tunc namque ejusdem cognoscendæ jus ad supremos Senatus devolvitur; siquidem, quatenus autoritatis Regie participes tenentur, ad executionem urgentiam omnium omnino Constitutionum, quæ SS. Canonibus contentiunt, atque a deo omnium statutorum, quæ debitant auctoritatem accepérunt, & requisita ratione in valoruerant in Congregationibus cuiuscumque: Ordinis ad tuandam ibidem concordiam, atque pacem, & reprimendas tumultuationes, rebelliones, &c.

nes, rebelliones, ac feditones, quæ possent occa-
sione eorum executionis commoveri.

Cujus decisionibus veritas constat ex duabus potissimum probatio[n]ibus. Primum legere est in tractatu de Gallicanis s[ecundu]m munitati bus, in quo celebrissimus Petrus Pithou Regem ea ratione sic affatur. “Etsi Religio[n]i mendicantes, aut alii non habeant in iis, quæ disciplinam suam attinent, unde pos-
sent ad Judices seculares recurrere, nisi praefato
vinculo obediencie, quo potissimum innititur,
quod institutum v[er]o exercunt, nihilominus si
contigerit aliquid e[st]ius seditionis, aut tumultus,
atque plurimæ offenditios; ad eosdem configen-
di locus iis esse potest, regredire, adjutricem
fibi venire civilem potestare”.

Obtinet exceptio altera, quando irrepsit in inquisitiones ceteraque judiciorum formulas infinitas aduersus Religiolum reum manifestus aliquis abusus, ex violatione Regiorum Edictorum, aut etiam Regularium statutorum, quæ propria sunt Ordinis. Quod observat quoque Piton, qui addit " eodemmodo ad supremam Parlamenti Curiam locus recurrendi præbetur, cum aliquis abutus apertus, atque manifestus occurrit ex violatione Regiorum Edictorum, Arrestorum, & judiciorum ejusdem Curia suprema, aut statutorum ipsiorum Ordinis, quæ ab ipso Rege, & praedicta Curia fuerint comprobata, aut SS. Canonum, Conciliorum, & Decretorum ; quorum Rex in suo Regno constituitur custos, atque conservator ".

Cui Jurisprudentiae confirmationis simul atque
roboris plurimum accessit, quantum ad omnes
causas.

casus mox memoratos ex Arresto quadam, quod
a supremo Senato Parisiensi. 8. Martii 1717. confine
pronunciatum est, ut vim generalis, ea de re, le-
gis in posterum fortinetur. En quibus verbis enun-
ciatur, ac refutatur A. Hericourt in supremâ Cu-
ria. Patrono, ad stabilienda eadem instituta, yde
quibus sermonem modo fecimus, & quibus praefens
notrio deciso tota nititur (a). Curia...distributi-
me vetat & prohibet Provinciali, Custodi, & ce-
teris Superioribus ac Religiosis de fidelitate Franci-
cano Funerilatorum gallicis Cordieris, ne ex-
quantur, nec patiantur ex actioni demandari de-
retribu prohibitoria in predictis statutis conten-
tis. crolandam Concilium aliquam apposuit exceptio-
nem, ex ratione. Excepio Monasterio Clunia-
» censi cum suis limitibus; & exceptis etiam iiii
» Monasteriis, seu locis, in quibus Abbates
» Generales, aut capituli ordinum iedem ordina-
» riām principalem habent, acry alis Mona-
» sterioriis seu dominibus, in quibus Abbates, aut
» ali regularium Superioris Jurisdictionis Epis-
» copalem temporale in Parochos, & Paro-
» chianos exercent: falso tamen corum Epis-
» coporum jure, qui majorem in predicta loca,
» vel personas, jurisdictionem exercent.

Eadem vero Jurisprudentia in Galliarum regno perinde ac in aliis locis invadefit. Argumentum ea de re certissimum nobis subministratur ex famulo Arreto, quo Supremus Senatus Parisiensis utilitatem, 1668. contra Religiosos de Ordine Sancti Dominicis de S. Maximino in Provincia, in causa circa Jurisdictionem exercendam in quamdam Curam, quae sponsum Monasterio annedebatur, & in Religiosos, qui ipsi interiebant: quo quadam Arreto pronuntiatus est, futurum ut Episcopus Aquensis gauderet plena atque integra Jurisdictione quantum ad praesens capit, Parochio Religioso in cumberet unoquoque anno Synodo interesse, & iu ceteris quibuscumque, quae spectant ad Officia Curialia solum Ordinarium Superemorem haberet, cui ius eligendorum Divini verbis Praeconum ad quadraginta stationes in integrum omnino cederet.

C A S U S XXIV.

LUCAXUS RELOGUIS TUS. CURA: c*uidam de Joe
præfectus Parochus titularis, que quidem Cu-
te Monasterio: c*uidam, in quo proficiens Re-
ligiam emit, alligatur & annexitur, quod
immunitatem ab Episcopali Juris C*tione sibi vin-
dicat, in gravissimam omnino culpam incidit in
ministrando Sacramento Presertim: qua de-
a, cum adversus eum ab Episcopo fuissest actum
uxtra præceptas juris formulas, declaratus est
et annum uique integrum ab omni officio mo-
nas. Num jure potuit ejusmodi sententia ab E-
piscopo pronunciari?***

Ratione dubitandi illud afferit, quod, cum lucianus membrum constitutus Monasterii, quod immunitatis a jurisdictione ordinaria privilegio audeat; videatur ad ipsius Superiorum Regulam pertinere, neutquam vero ad Episcopum, et si, si culpa alicujus manifestus sit, debitam penam imponat.

R E S P O N S.

Respondemus potuisse legitimate propositus ab Episcopo contra Luctanum inquire, & in eundem nimaverti in proposito calu. Cujus responsum est ratio est, quia Jurisdictione Episcopali Parochius quilibet jure subjicitur; licet Cura, cui praeconitur, sit Regularis, & adjuncta Monasterio, atque sibi vindicat cujuscumque privilegium immunitatis.

Atque ita definitum legitur quadam Innocentii III. Decretali. b), quae referunt in Corpore Iuris, & ab Innocentio IV. tunc temporis, cum intererat Concilio Generali Lundensi celebrato anno 1245. (c) Quam eandem Disciplinae in integrum restauravit, atque confirmavit postremum Concilium Oecumenicum. (d) Itis verbis: „In Monasteriis, seu dominibus virorum, seu mulierum, quibus imminet anima cum Cura personarum secularium prates eas, que sunt de filiorum Monasteriorum seu locorum familia; persone tam secularares, quam regulares huimodum curam exercentes, subfinit immediate in his, que ad dictam curam, & sacramentorum administrationem pertinent, iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in cuius Diocesi sunt fites, necibi aliqui, etiam ad nutum amovibilis deputantur, nisi de ejusdem confusione ac pravio examine per Episcopum, aut eius Vicarium faciendo... En quæ patim obtinet regula generalis, cui nihilominus praeditum sa-

C A S U S X V

AMADEUS Religiosus de Monasterio quodam
quod Jurisdictioni Episcopi Dicteculi subiectur,
non obtenta obediencia, inde est effugis. Cum ve-
ro renunciatus fuerit dicto Episcopo, eundem faci-
cris operari, & Vicarius manus exercere apud Paro-
chium quemadmodum in ipsius Dicteculi ipso iustis, in
eum manus injici, sibique juris illud vindicat,
ut, inconfutato Superiori ipsius regulari, neous
cief, ac re-
de juridis
tempor, ac
Caecinis in c.
vita &
honoribus Cleri-
coram, ac
dies de Bante-
fie, &c. n. t.
Carolas I X. &
Aurelio

ullatenus concurrente, a quo proclamatus est, in eum animadvertis. Num ei credit, recta conscientia, jus memoratum?

RESPONSES

Non modo potest, sed & ex debito conscientia obligatur Episcopus ad puniendum praeditum Religiosum defertorem. 1. Quoniam Ordinaria ipsius Jurisdictionis subiectum, atque adeo juris illius est, atque potestatis. 2. Quia etiже Ordinaria Jurisdictioni non subiacere, ius tamen Episcopo cederet in eum, in casu, de quo quæsi infinititur, animadvertendi; iuxta Decretum Constitutionis Tridentini (*a*), quod sic se habet. *Nec licet regularibus, a suis conventibus recedere, iniquum laudati Concilii Patres, etiam praetexta ad superiores suos accedendi, missis ab eisdem missis aut evitatis fuerint.* Qui vero hinc praeditio mandato, in scriptis oberto, repertus fuerit, ab Ordinationis locorum, tanquam defensor sui instituti, puniatur. Ex quibus licet concidere, juris istud a fortiori fieri Episcopo Dioecesano, quantum ad Religiosum de Monasterio, quod ipsius subfert Jurisdictionis; siquidem eorum Ordinarius Iudex constitutatur, ut patet alio ejusdem Concilii Decreto (*b*), quo fertur, occurrente cau, quod Religiosum aliquis, quam emitit Religiosam professionem nullam esse prætentat, ipsum teneri, ea de re, adducere rationes non tantummodo coram Superiore suo Regulari, sed etiam coram Episcopo Dioecesano, cuius est rem dijudicare. Habet ita decisio Syl viam autem (*c*).

C A S U S XXVI

POTAMIUS, cum propter Religionem vitæ institutum in quodam Ordine non reformato incapit; valde tuit a Victorino excutitus ad recedendum de suo Monasterio, & Ordinem stricioris observantie ingredendum. Numquid in eo Victorinus aliquam culpam non admisit?

REVIEW

Est dicendum juxta Doctrinam S. Thomae (d), nullum, in proposito cap. 1, culpam fuisse contractam a Victorino; ait enim ipso laudatus S. Doctor, quod in majori includitur minus, & ideo iste, qui est obligatus voto, vel iuramento ad ingressum minoris Religionis, potest licite induci ad vocem, quod ad maiorem Religionem transfeat; nisi sit aliquid speciale, quod impedit, puta infirmitas, vel species maioris profectus in minori Religione. Potest ergo induci, qui communione aliquam obseruantiam iam ingressus est ad eam dimittendam, quo transiret ad stricitionem, secundum istud principium S. Thomae: *la majori includitur minus.* At vero non vice verba; ille vero, qui obligatur voto, vel iuramento ad ingressum majoris Religionis, addit. S. Thomas, non potest licite induci a majori ad minorem Religionem, nisi sit aliqua speciali causa evidens; & hoc dispensatione Superioris.

A A S U S XXV

CHRISTOPHORUS Religiosus protestus, qui multoties despiciat habitus est, falsis criminationibus impeditus, & inclementer tractatus a suo Superiori, quem aversissimo a se animo esse perit, tandem, propter disseminatos de sua a-gendi ratione fallos rumores, quibus credulam praebevit animo obtinacit; cogitata de suo Monasterio recedere, quo fiele in aliud recipiat: num ea de re, 1. Licitum ei est, abique conscientia detrimet, & quod Monasterium ingressus est, dimittere, & novum aliam petere: 2. Estne opus ei licentia ipsius Superioris in dicto causa: 3. Quid opus facto sit, si eam non posse obtinere?

RESPONSE

Quam præ se fert Christophorus, omnino causa sufficit, ut ne minimò quidem peccato commisso, valeat propter suum Monasterium dimittere, & in aliud novum sèle recipere; licet de eadem Ordinis observantia non foret. Verum istud peregrinare nullatenus potest, nisi servatis, qui ju-

re servanda fuit, & petita licentia a suo Superiori. Necesse namque est, eam prius concedi, si, quem vult ingredi, non vigeat Ordo strictioris obseruantia, quam ille, a quo animo habet recedere, quemadmodum *Sylvius* docet, in eo *Sylvester Molzolini, Mirandae, & Portelli vestigis insitens* (e). (e) *Sylvestri Relatio est autem, quia per professionem in suo Monasterio fastidium, est obligatus ad illud Monasterium, Ludov. de M. Ibo ad particularē eius Presulatum. Non est autem item ullum nisi commune, quod ei tribuat facultatem, se ab iusta obligatione excimendi... non potest ergo sententia Petrel. sine Superiori licencia, migrare ad aliam Monasterium. Religatio rursum, ipsissima verba sunt, quae adhibentur a Sylviano, in dissolvenda simili difficultate, cap. Aprilis 1642. Deinde addit, si a dicto Superiori petita licentia denegata fuerit, Religioso dari locum, ad Superiori maiorem recurrendi (f).*

At vero si Christophorus animus esset, migrare ad aliam Religionem, que vera foret austior, cum propria fidei mente, ibidem sequi vita tranquillioris ac perfectioris infinitum; satis ei foret, post imperium in Summo Pontifice pontificum de ipsius translatione rescriptum, licenciam ea de re postulavisse, licet eandem non tuisti confutecus, secundum quod habet Innocentius III. in una ex suis Decretalibus (g), in qua sic ait: *Talis ergo postquam a Prelato quo transendit licentiam postularis ex lege privata: quia publica legi praedicatur (h) abfutus, libere potest fanditio- ne propositum adimplere: non obstante proterva iudicis contradictione: Prelatis: quia praeiuratum meretur emittere cuius concesso fibi abutitur postulare*.

C A S U S X X V I

PHILOSTRATES Religiosus de reformato quadam Ordine, cum factus sit infirma admodum valitudine, potestne absque peccato, & praetextu infirmitate sue valetudinis, alium sese recipere, qui mitigiori utatur observantia?

RE S P O N S.

Potest omnino transire ad aliam Religionem, juxta S. Thomam (i), si propter suam infirmitatem non valeat ianuam, quod protulit est, Religiose virg. infirorum; & mitioris observantiae possit obserbare. Constitutiones, ad quam animo habet convolare. Potest tamen aliquis laudabiliter de una Religione transire ad aliam triplici ex causa, inquit Angelicus Doctor. . . . 4. Propter infirmitatem vel debilitatem, ex qua interdum provenient, quo non potest aliquis ardioris Religiosis suaua servare; posset autem servare suaua Religionis laxioris. Subiectus laudatus Sanctus: In tertio vero casu est necessaria dispensatio. Quae guidem ab alio non potest, nisi a Summo Pontifice impartiri, juxta Decretum istud Concilii Tridentini (k). Nemo (s) etiam Regularis, cujuscumque facultatis vigore transferatur ad laxiorem Religionem. Quod locum etiam habet, ait Navarus citatus Cabafusio (l) Etiam ex infirmitate ex debilitate corporis, regulam suavae servare non posse.

Qua de re permagni interest adverteire, Dispensationem etiam e - Roma acceptam, ^{et} qua legitima caula innititur, non sufficere, ut cui impunita est, ad magnardum ad laxiorem Religionem, possit inde Religiosus a peccato vindicari: Quod ut mentibus altius defugatur, sonent istae verba, que S. Bernardus ore tonat (m): Vos quoque non immerito timentes, nec satis de propria caula confidentes, remorsas ac remordentes conscientias Apostolica conati effis delinire licentia; o frivolum fatus remedium! Quod non est aliud, nisi nee Protoplaforum cauteris conscientis texere perizomata, videlicet ad velamentum, non ad medicamentum. Apostolicam, iniquant, licentiam quæsivimus & impetravimus. Utinam licentiam non quæsieritis, sed consilium, id est, non ut licet, sed an licet. Unde tamen quererabitis licentiam: ut licet, quod non licet; Sed quod non licet, malum erat. Mala igitur erat intentio, qua in malum tendebat, nisi forte tale hoc fusile dicatur, quod absque licentia quidem non licet; licet autem, si cum licentia heret. Verum id iam superius invincibiliter exclusum est ratione.

A-

tionis, sed ab ipsa vivendi ratione, quam impræsentiarum proficitur. Unde sequitur, cum in præfato Monasterio, cui Eustachius addictricatur, disciplina monastica jamdudum collapsa sit; istud merito considerari jam non oportere, tanquam strictiorem tenens obliteravitam, licet in prima suâ institutione Religionis ardoris laudem fuerit merito consecutum: atque adeo locum omnino esse propugnandi, quem fibi proponit ingredi. Ordinem, licet mitiori laxiorique Disciplina utatur, comparare ad prædictum Monasterium, conendum esse strictiorem. Atque ea potissimum ratione nititur Emmanuel Rodericus (g), qui in eodem differenti methodo antesignanos habet Panormitanum, & alios, quos indicat. Sed non est prætermittendum, licet prædictus Author contendat, juxta ius commune ejusmodi translationem fieri posse etiam recta conscientia, ex sola licentia Superioris Regularis Religiosi; & in fæcitate tantum per modum glossæ patronos appelleret Panormitanum, Joannem Andream, Sylvestrum, & Navarrum: juxta cum, qui apud nos recipitur, ultum nihilominus requiri, ab eo, qui cupit transferri, obtineri rescriptum e Roma, quod, conscientibus sum Superiori, a quo recedit, tum eo, qui Monasterio præponitur, ad quod se se conferatur deinde habeatur ab Officiali Diœcetano, ibidem præfente Superiori Religiosi.

C A S U S XXX.

CHRISIMUS Religiosus de Ordine non reformato
cum valde propteractum alium artioriem ingredi;
licentiam ea de re petit a suo Superiore, qui cam
ipsi plane negavit. Potestne nihilominus propo-
situm, de ingrediendo fratribus Ordine, confilium,
invito suo Superiore exequi, abique eo, quod ob-
edientia votum, quo ligatur, infringat?

RESPONSES.

liter transi aliquis ad Religionem etiam misericordem, si mem-
bris obseruatorum. Unde in Collectionibus Patrum Abbas
Joannes de se ipso dicit, quod a vita solitaria abiit ad
eam, in qua praevorabat in societate, propter hoc, quod
vita Eremitica corporis declinare & laxius observariri.
Quipotissimum sunt verba S. Thomas, qui præterea addidit,
ab eisdem: Religio qui propositum suum animo
verlat, ea de te, Superiori ipsius debere confuli,
judicioque illius omnino consentiri Requiritur
superioris iudicium. Quod probat auctoritate Urbana
nisi II. in quadam Canone, qui referunt a Gratiano
(b) Urban. III.
in can. Statutis
mes. 3. 19. q. 2.

(b) Eustachius ergo juxta propositum agendi modum
dubet lese gerere, ne forte periculum erroris
impingat, dum proprio confilio captus neglegenter
inhærente iudicio legitimam sui Superioris, cuius potissimum
est, ea de te, statuerit, præfertur si du-
bitationis aliquid exortum fuerit; iuxta iste verba
tummi Pontificis Innocentii III. (c) Si vero pro-
babilitas dubitet, utrum quis velat ad Ordinem ar-
giorem aut laxiorem, ex caritate, an ex temeritate
& ignorante. Situatione, & in diuinis scriptis, &
in C. Litteris 18.
de regulas. &c.

(c) Faganus
In esp. Non est
debet de Regula
arib. &c. n.s.

(d) Concilium Tridentinum (d), ut Nemo etiam regularis, cuiuscumque facultatis vocatione, transfratervad at latorem Religionem: Sed Decretum illud ex ratione duxat intelligentiam est, cum nulla nimur ad eum caule, que legitima sit: Jam vero legitimus duas causas reperirentur in specie propria. Prior est declinatio Monasterii, quod Eu-
stachius cogitat deterrere, a perfectione debita; quam caufam vel tamam solam, ut sufficiuntem
prioris habent Archiepiscopos Panormitanos (e), Sylvester & Faganus (f), post S. Thomam jam appellatum. Altera est, quod ipsam Communia-
nitatem, seu partem maiorum Communiarum in-
fensissimam prioris, atque omnino abalienatam ex-
peratur. Eum itaque prohibitorum Concilii Decre-
tum nullatenus perstringit: Praeterea addimus
cum non habendum esse Monasterium, in quo Eu-
stachius communatur, tanquam Religionem archio-
rem, ac magis regularem. Neque enim aliquis
Ordinis, aut Monasterii vigor & regularis ob-
servantia repetenda fuit a primae illius initio
transfrater; Superioris est iudicium requerendum.
Statutum equidem Concilium Tridentinum (d),
qui ait: *Nam in primo casu, hoc est, zelo perse-
verans Religio nisi, debet quodammodo proper bumbilatatem
licentiam petere, que ei negari non potest.* Atque
ita diuersis verbis d finitum est ab Innocentio III.
(k), qui declarat, quod, quamquam a summo (k) Innocentio III.
Pontifice iurius istud quibusdam Ordinibus Reli-
giose concessum fuerit, ut, qui Religiosam pro-
fessionem in eorum Monasteriis emiserint, his nu-
latenus licet inde receders; privilegium tamen
ejusmodi non sit ad eos extendendum, qui vita
sanctoris atque perfectionis institutum, afflante
Divino Spiritu, sibi proponunt. *Quia tamen,*
inquit laudatus Papa, *ubi Spiritus Dei est, ibi li-
bertas;* & qui Dei spiritu aguntur, non sunt sub
Legi; quia Lex non est posita iusto; ea ratione vi-
deatur, hoc ille suisse concessum; ne qui ex teme-
ritate, vel levitate, in fastidium, vel injuriam
sui Ordinis transvolaret: Deinde subiicit, quod
ad praesentem calum profus accommodari vide-
tur. Quicquid soverint Universi, aut, quibus bu-
jumodi privilegium est concessum, se ad conceden-
dam licentiam transfrater taliter postulantibus de-

as Tom. III.

jure tenor: quia sicut subditus a Prelato cum humilitate & puritate debet transfundit licentiam posse, ne bonum obedientie concurrence videatur; sic Prelatus subito sine difficultate & gravitate qualiter debet transfundit licentiam indulgere; ne videtur propositum impedit divinitus inspiratum.

Quod idem fuerat jam declaratum ab Alexander III. scribente ad Episcopum Ambianensem (a), cui significat, ne sollicitum teneat Canonicum quendam regularem, qui inconfutato etiam suo Superiori, Monastice vita institutum fuit rectus in Monasterio arctioris observantiae, quam Monasterium, a quo recerat. Id tamen significans, quod si locus, ubi nunc permaneat, majoris Religionis, quam Ecclesie Aromaticae, Ecclias; ipsum in eodem loco cum para conscientia remanere permittas. Quibus dictis confirmant Cabassius (b), & plurimorum aliorum auctorum numerus ingens.

CASUS XXXI.

BENIGNUS Religiosus, de laxiori quodam Ordine, Conventum suum, inciso suo Superiori, & absque obedientia, in aeternum deseruit, & ad Provinciam longinquam migravit, non dimisso tamen habitu Religionis: numquid ideo, stricte loquendo, cenelus est in Apostasia crimen incidisse?

RESPONS.

Si prefatus Religiosus non fuerit ingressus a illud Monasterium, ad se permitendum superiori, qui ibidem praeponitur, & ad servandum, que in eo viget, obseruantiam regularem; nullum dubium est, quin in Apostolica incidenter, ac mereor debitas Apostoli preceas subire; unde si habet Innocentius IV. in suo commentario in Decretales (c): Abbas non debet dare licentiam Monacho intrare Religionem arctorem, nisi primo eam inventat, & paratus sit eam recipere;

& si alter recedit, fugivimus eft, & Apofata; cum non sit in aliquo obedientia. Quod iterum docet laudatus Pater, in aliis Decretalem scribens, quae auctorem filii vindicat Innocentius III. (d)

equaque de causa vult. Gregorius IX. (e) ejusmodi fugitivos Religiosos ab Abbatis excommunicationis anathemate percelli. Bodem modo difficultatem propositam expedit Angelus de Clavasio (f).

CASUS XXXII.

MARTIALIS Religiosus Professus, cum doleat in e. Relig. suum Patrem senio confectum, adversari valetudine, summi miseris copertum; atque adeo redactum ad eas rerum angustias, quibus etiam virtus necessaris caret; animo meditatur egredi de suo Conventu, ut ad exiguum vite superstitis spatiu ci eniat subdio; & subministrat cum ex labore, tum ex industria, unde possit sustentari. Numquid propositum potest implere absque conscientia sue detrimento.

RESPONS.

Habet nimur plausibile aliquid, quod specie adeo extollitur in enunciata specie praeextrem, nec Religiosi insolitus est, quibus potius est humani commercium, quam Claustrum, & vita genus quod amplexi sunt; quin etiam non esident, inter faciliores illius Theologos morales, qui casus conscientiae subtollerat a radicibus rimantur, innumeri propemodum factores. At quoniam morali Doctrinae, que S. Thoma propria est, scrupulosius adhucere gloriam, utpote que sine controversia firmissima sit simul ac tutissima; existimamus istam caulam, quacunque specie vellet, in rei tamen veritate nihil quidquam praefere, unde valeat eos a peccato vindicare. Enimvero ut ait Angelicus Doctor (g), ille vero, qui jam est in Religione professus, reputatur jam quasi mortuus mundo. Unde non debet occasione fluctuationis parentum exire Claustrum, in quo Christo consiperit; & se iterum Secularibus negotiis implicare. (Nisi forte ad extremam usque ini-

riam perduci soient; quo quidem in casu ad eisdem subveniendum teneret prorsus ex jure naturali, tum Divino, quod votis quibuscumque superius omnino est, ut de eo convenient apud omnes Theologos. Tenetur tamen, inquit predictus Doctor, salvo sibi Prelati obedientia, & sua Religionis statu, pium studium adhibere qualiter eius Parentibus subveniatur. Quod reliquum est Divinas dimittens Providentia. En, quam tenere debet Martialis in proposita specie, partem, quae ut congruentior est, sic etiam tuto ratione coincidentia confutat.

Idem quoque docet alibi S. Doctor (h), prae-

(b) Idem.

(c) In cap. 1. de Reg. & transact. can. theor. & prax. l. 1. c. 3.

(d) In cap. 1. de Reg. & transact. can. theor. & prax. l. 1. c. 3.

(e) In cap. 1. de Reg. & transact. can. theor. & prax. l. 1. c. 3.

(f) In cap. 1. de Reg. & transact. can. theor. & prax. l. 1. c. 3.

(g) In cap. 1. de Reg. & transact. can. theor. & prax. l. 1. c. 3.

(h) In cap. 1. de Reg. & transact. can. theor. & prax. l. 1. c. 3.

RELIGIOSUS.

187

componat; atque imprimis que ad sua professionis perfectionem, ut obedientie, pauperitatis, & castitatis, ac, si quae alia sunt dicibus Regule & Ordinis, accepit, si quae alia sunt dicibus Regule & Ordinis, nec nota ad communem vitam, videtur vestitum conservanda, pertinientia fideliter observari... si enim illa, que bases sunt & fundamenta, exinde non fuerint observata; totum corrumpit fiduciam.

Auctores quoque eadem decisio habebat Innocentius IV. Joannem Andreum, Antonium de Butrio, Felinum, Abbatem, Propositum, Joannem de Anania, Joannem Monachum, & plurimos alios, quos Fagnanus appellat, qui sequentia verba subjungit. Neque in his postulat Religiosi resipere, gratia, ut formaliter dicit textus in c. si Religiosus de electi, lib. 6. eorum arbitrium non ex sua (cuna velle & nolle non habeant) sed ex illius, quem vice Dei supra caput suum posuerunt, & cuius imperio subiecterunt, voluntate dependet. In omnibus nempe, quae iuste ac rationabiliter pertinent ad commune bonum Religionis.

CASUS XXXIV.

PHILBERTUS Abbas Regularis de Monasterio S. Galli, cum illud primorum institutionis ipsius vigorem restituisset: Reformatos inter & Antiquos conventionis pacem accessit, quo Antiqui fere strinxerunt, ad assilendum Missisolem, & Vespere, diebus tantummodo Dominicis ac Festis; & Reformati fere obligati, ad habitationem ipsius præbant, & unicuique constitutadam, ad yta tempus, pensionem socii libarum, quocunque loco degant, & quantocunque seu Beneficio, seu Officio gaudent, per singulos annos perfolvandam. Alexius unus & numerus Religiorum antiquorum, post confusatam dictam conventionem, econobiticum quoddam Officium obtinuit in alio Monasterio, ad quod migravit ibidem commoratus, in quo quacunque rum ad victim & vestitum, tam ad habitationem necessaria sunt, abunde ipsi ministrantur. Nunc vero postulat, numerari sibi a Reformatis S. Galli utrasue pensionis unius anni ab uno circiter mensi sibi debite: At illi le excusant, quominus solvant, causamque conferant in illud nimur, quod cum ipsorum Monasterii membrum esse desirat, & ei in alio Monasterio in econobitico Officio provisum fuerit; quod ipse vita necessitates sufficiunt præbent, aquam non sit, de ipsi pensione ab eo præterea percipi. Quia de repetit. 1. utrum pacem istud, quo non tenetur Alexius, nisi Festis ac Dominicis diebus, Missis ac Vesperis in Choro interesse, ipsius conscientiam vindicat, quocunque peccato, quantum ad præficiunt in divinis? 2. Utrum ex eadem conventione licet ei, commodum istud capere; ut pensionis sua solutionem etiam exigat; quacunque in alio Monasterio conobiticum Officium possidat?

R E S P O N S.

Ceterum, etiam, quod intervenit pacem inter Religiosos Reformatos, & antiquos de Monasterio S. Galli, acceptum ac ratum factum sufficit cum Romae, tunc in Suprema Curia; & ipsi Papaderogare voluisse predicto Decreto Concilii Lateranensis; habuit fore ista derogatio, quasi quædam species diplicationis, que nunquam justa potest esse, nisi quantum legitima est causa, qua inititur; ut oblatas insignis quidam Theologus (e). (e) Samius in to. 1. cap. 4.

CASUS XXXV.

Est positum in fano S. Pauli Tricalatinus fidelium quorundam Religiorum mendicantium: qui sibi jus arrogante tempore vindemiarum, certe annis tempestibus stipendia cogenda in alia Diocesis, que confinis est loco, in quo eorum Conventus situs est, non petita licentia Episcopi aut Archiepiscopi de pretiosa Diocesi. Num iuris istud sibi cum fundamento vindicant?

R E S P O N S.

Obligantur antiqui Religiosi ex debito conscientiae, ad assilendum quotidie integrum Divino Officio,

quod peragitur in Monasterio; etiam post induciam ibidem præstabile disciplinae restitutionem: si quidem ab ista obligatione non constitutur immunes

ex Pontificis Bullis, que erigitur Congregationes reformatas; aliunde vero isto debito tenentur, non tantummodo vi proficiens Religiosi, sed inde præterea, quod victim, ceteraque vita necessitates de Monasterio accipiunt. Adeoque Alexius, recta conscientia, non potest istud sibi lumere ex confusa conventione ipsius, & Antiquorum ceterorum cum Reformatis, ut ab obligatione assilendi quotidie officio Canonicali, que omnibus in discriminatis incumbit, sibi subducatur: utpote Reformati jus non tributatur, ab eadem ipsi immunitas præstans. Adiuimus præterea, iniquum prorsus futurum esse, ut Alexius, seu quicunque alius antiquus Religiosus, pensionem socii libarum, & suam habitationem de Monasterio percepit, cui nihil quidquam Officium conferret. En quid sentimus circa priorem institutionem questionem.

Quod pertinet ad alteram; neque etiam Alexio magis favere nos posse censimus. Pensio namque non ei debetur, nisi residentiam habeat in Mone-

sterio S. Galli, & ibidem habeat, quæcumque sunt partes Officii adimplere, atque etiam duxit atque posito, quod ei fuerit opus ejusmodi pensione, ut sibi possit sustentare. Unde inferendum est, siquidem de predicto Monasterio recesserit, ibi demque nihil officii conferat, atque econobitico Officio gaudeat in alio Monasterio, in quo actu commemoratur, & quæcumque vita necessaria a buncte percipit; quam postular, non ei dari pensionem, neque ab eo exigiri posse, nisi injuste admodum, & violato, quo abfringitur, voto paupertatis, per quod ei non licet pensionem superfluvum retinere. Quod faciliter negotio probatur ex quarto Concilio Generali Lateranensi celebrato anno 1215, sub Innocentio III. cuius Decretum referunt in Corpore Juris illis verbis

(a) Probabemus, ne quis in diversis Monasteriis locum Monaci habere presumat. Et ex quadam Constitutione Bonifacii VIII. (b), que sic habet:

Cum illi non habeat habere locum in diversis bus, & lib. 3.

Monasteriis, quorum unum ab alio non dependet; nec aliorum Monasteriorum (nisi Canonicæ transfruantur ad ipsa) Prioratus, Ecclesiæ, Administrations, vel

VIII. in cap. 1. de Relig. & transact. can. theor. & prax. l. 1. c. 3.

Officia gubernare. Ad quorum omnium normam accommodavit sibi, quæ in hoc Regno invaleat Jurisprudentia; quæmadmodum testatur Rebus (c), cum ait: Licet Monachus & Regalis

(d) Petrus Bascio, p. 3. de dispensatione regum. neque cap. 1. de Relig. & transact. can. theor. & prax. l. 1. c. 3.

Beneficiis, & quædam Capellam, vel pensionem, aut portionem Monachalem cum Beneficio. Quod

in eo fundatur, quia, cum Religiose voto paupertatis ritu solemniter addicatur, nihil potest, ultra complexa vita necessarium, sibi retinere, ita definitio Synodo Tridentina (d),

Ceterum, etiam, quod intervenit pacem inter Religiosos Reformatos, & antiquos de Monasterio S. Galli, acceptum ac ratum factum sufficit cum Romae, tunc in Suprema Curia; & ipsi Papaderogare voluisse predicto Decreto Concilii Lateranensis; habuit fore ista derogatio, quasi quædam species diplicationis, que nunquam justa potest esse, nisi quantum legitima est causa, qua inititur; ut oblatas insignis quidam Theologus (e). (e) Samius in to. 1. cap. 4.

Et possum in fano S. Pauli Tricalatinus fidelium quorundam Religiorum mendicantium: qui sibi jus arrogante tempore vindemiarum, certe annis tempestibus stipendia cogenda in alia Diocesis, que confinis est loco, in quo eorum Conventus situs est, non petita licentia Episcopi aut Archiepiscopi de pretiosa Diocesi. Num iuris istud sibi cum fundamento vindicant?

R E S P O N S.

Ceterum, etiam, quod intervenit pacem inter Religiosos copiam faciunt, stipendia in alienigena Diocesi colligunt; hoc est, in qua non situs est eorum Conventus, nisi de licentia expressa Episcopi ac Archiepiscopi de predicta Diocesi;

ut stipendia definitum sit in Comitiis generalibus Cleri, atque imprimis in iis, que celebros fuerit anno 1645, illis verbis (f): Nulli Religiosi

(f) Art. 27. posse habere scholas in iis Conventibus auctoriis Clericis, neque id sibi sumere, 1. 10. pag. 226.

in gratiam Scholarium, neque ut sibi querant, non accidente licentia Episcopi Diocesani.

Quæ constituta illastrissimi prorsus ac venerantur ad modum Religiosi copiam faciunt, stipendia in alienigena Diocesi colligunt; hoc est, in qua non situs est eorum Conventus, nisi de licentia expressa Episcopi ac Archiepiscopi de predicta Diocesi;

ut stipendia definitum sit in Comitiis generalibus Cleri, atque imprimis in iis, que celebros fuerit anno 1645, illis verbis (f): Nulli Religiosi

posse habere scholas in iis Conventibus auctoriis Clericis, neque id sibi sumere, 1. 10. pag. 226.

in gratiam Scholarium, neque ut sibi querant, non accidente licentia Episcopi Diocesani.

Quæ constituta illastrissimi prorsus ac venerantur ad modum Religiosi copiam faciunt, stipendia in alienigena Diocesi colligunt; hoc est, in qua non situs est eorum Conventus, nisi de licentia expressa Episcopi ac Archiepiscopi de predicta Diocesi;

ut stipendia definitum sit in Comitiis generalibus Cleri, atque imprimis in iis, que celebros fuerit anno 1645, illis verbis (f): Nulli Religiosi

posse habere scholas in iis Conventibus auctoriis Clericis, neque id sibi sumere, 1. 10. pag. 226.

in gratiam Scholarium, neque ut sibi querant, non accidente licentia Episcopi Diocesani.

Quæ constituta illastrissimi prorsus ac venerantur ad modum Religiosi copiam faciunt, stipendia in alienigena Diocesi colligunt; hoc est, in qua non situs est eorum Conventus, nisi de licentia expressa Episcopi ac Archiepiscopi de predicta Diocesi;

ut stipendia definitum sit in Comitiis generalibus Cleri, atque imprimis in iis, que celebros fuerit anno 1645, illis verbis (f): Nulli Religiosi

posse habere scholas in iis Conventibus auctoriis Clericis, neque id sibi sumere, 1. 10. pag. 226.

in gratiam Scholarium, neque ut sibi querant, non accidente licentia Episcopi Diocesani.

Quæ constituta illastrissimi prorsus ac venerantur ad modum Religiosi copiam faciunt, stipendia in alienigena Diocesi colligunt; hoc est, in qua non situs est eorum Conventus, nisi de licentia expressa Episcopi ac Archiepiscopi de predicta Diocesi;

ut stipendia definitum sit in Comitiis generalibus Cleri, atque imprimis in iis, que celebros fuerit anno 1645, illis verbis (f): Nulli Religiosi

posse habere scholas in iis Conventibus auctoriis Clericis, neque id sibi sumere, 1. 10. pag. 226.

in gratiam Scholarium, neque ut sibi querant, non accidente licentia Episcopi Diocesani.

re, quo ipsorum necessitatibus inde succurratur. At ius colligendæ stipis non eis tribuitur, nisi accedente licentia Episcopi, seu Vicarii Generalis Diœcesis in qua animo habent mendicare. Cuius rei hæc vera causa est, quod, nisi requireretur ista licentia, cito citius irrueret undequaque eadem rerum confuso, qua Christianum orbem temporibus diœcorum Conciliorum, occasione collectionum, ubique invaserat: Siquidem fieri posset, ab ementis Maniculariis stipem benevolentium personarum, iis, qui vere egerent, fore defraudandam, quin etiam aliquando futurum, ut Religiœ Apostatae, seu expulsi de suis Monasteriis, seu quicunque tandem alii ex nimis proprii questus avideat, & abique ullo Superiori

rum suorum mandato, facilissime prorsus attentare possent stipem emendicare, & nivam fidelium similitatem, aquæ inclinatum ad subveniendum benignitatem, sycophantia sua circumvenire (a).

APPROBATIO, Casus 10.
ELEMOSYNA, Casus 12.
CONFESSIO, Casus 33.
PIDE
DISPENSATIO de votis Religiorum.
PROFESSIO.
RELIGIOSA.
VOTUM.

(a) De casis
praxis Juris
dicti Ecclesiastici
voluntarie
c. 7. §. 4. art. 1.

R E L I G I O S U S .

Dicitur Religiosa, quæ Religiosum aliquem Ordinem ingressa est, & quæ Ordinis ejusdem proprium habitum defert.

Religiosæ vel Novitiae sunt, vel Professæ. Novitiae illæ sunt, quæ definitum probationis, seu Regularis observantiae tyrocinii curriculum peragunt, per quod temporis spatium, liberum eis sit de Monasterio recedere, si voluerint: aut solemnem professionem emittere, post compleatum annum etatis decimum sextum, & non ante, secundum quod verbis conceptis fertur in vigesimo octavo articulo Edicti Blesensis. Professæ vero sunt, quæ tribus solemnis votis castitatis, paupertatis & obedientiæ suum caput obligaverunt: Et istis, quod ultro ac libere amplexe sunt, deserendi vita instituti nulla jam copia relinquitur.

Quorum regularem observantiam sunt securæ ad formam regiminis & disciplinæ Religiosæ pro tenuitate sui sexus Religiosæ, proprias sibi composuere Constitutiones.

Primavis temporibus, quamquam ab Episcopo ritu solemni etiam consecratae, virgines in privatis dominibus, & sine Clauistro vivere conveverant. At quoniam illarum multitudine sic deinde crevit, ut inde numero summam prorsus societas propagatae sint; Ecclesiae in suis Conciliorum congregatae visum est, eas ad strictum adeo Claustrum addici, ut nunquam eis liceret inde egredi, nisi urgente justa aliqua causa, quæ ab Episcopo comprobetur: Neque etiam secularis utriusque sexus personas intromitti in loca regularia ipsorum Monasteriorum permitteretur. Atque ita cautum est, ut quidquid mundanam contagionem redoleat, procul ab ipsis propulsaretur, & eriperetur tentationibus ac insidiis, quibus Dæmon studet indefesso labore iis insidiari.

Quoniam vero unum eundem Confessarium adhibere sibi ut plurimum solent; & contingere potest, quasdam ex eis, sive ex infirmitate animi, sive quilibet alia ratione, non, quæ par est fiducia, ipsi confidere; vult Concilium Tridentinum (b); illis offerri ter aut quater in anno Confessarios extraordinarios; quibus cum integra animi libertate valeant conscientiam suam aperire.

Extant Religiosæ quædam, quæ corpus constituant Congregationis; qualesque nominantur in Ordine Cisterciensi, & in Ordinibus Mendicantibus, quibus illud privilegium indultum est, ut suis Superioribus Generalibus subjiciantur, & regantur a Religiosis de suo Ordine, immunitatem a Jurisdictione Episcoporum sibi proprio jure vindicantes.

Religiosis præponuntur Primariae vel perpetuae, vel tantummodo triennes. Quæ Primariarum perpetuarum dignitate insigniuntur sunt Abbatissæ, quæ pristinis olim temporibus eligebantur, sed ex usu, quæ diebus hodiernis invavit, ex nominatione Regia omnes fere instituuntur. Dicimus, ex usu qui diebus hodiernis invavit: Neque enim juris istud Rex haberet ex famoso Pacto, quemadmodum jus nominandi ad Abbatias virorum. Eaque de causa, ne jus antiquum æternam tandem oblitione penitus obruatur, Papa, secundum stylum ordinarium, enunciare conuevit in Bullis quæ prædictis Abbatissæ concedit, ex Regia commendatione in gratiam Religiosæ nominatae, eidem ipsi majorum partem Communitatis fusse suffragatum.

Primariae Triennes, sive Abbatissæ, Priorissæ, aut aliæ sunt, quæ antiquis Abbatissæ reformatis aut recentioribus Congregationibus, seu de Mendicante, seu de non Mendicante aliquo ordine præficiuntur. Præfatae Triennes,

qua

R E L I G I O S A .

189

qua omnes electionis suffragio assumuntur, eliguntur scrutinio, seu suffragiorum secretorum collectione, coram visitatore, qui præsidens ad clathros, autoritate sua, ratam facit electionem.

Ejusmodi Primariae debent, ita requirente Concilio Tridentino, (a) annum attigisse etatis quidem quadragessimum, Professionis vero octavum; aut saltē Self. 15. de Re- regularibus c. 7.

Post consummatam electionem communitas eligit inter antiquas, quatuor aut sex Religiosas, quæ discretæ appellantur, ut suo consilio Primariam juvent in rebus ordinariis; in iis vero, quæ extraordinaria sunt, atque gravissimi momenti, nihil quidquam proprio marte, nec inconsulta communitate debent nec incipere, nec absolvere.

Primaria est, officiis inferioribus Monasterii præficere; qualia sunt officia Thesaurariae, Cellariae, Depositariae, Valetudinariae, & Ostiarie, quæ non possunt prorogari ultra tempus, per quod Primaria remansura est, & possunt ad minus etiam temporis spatium conferri.

Quæ desiderio ingredienda Religiosis agitur, virgo omnimoda suæ libertati dimittenda est. Atque ea potissimum de cœla sub pena excommunicationis prohibitum est, ne ad amplectendum vitæ Religiosæ institutum virgo invita compellatur; aut ab eodem profitendo revocetur & arceatur. (b) Cui quidem libertati, ut consulatur, tenentur Abbatissæ, seu Priorissæ, ita præscribente Edicto Blesensi, (c) ad commonendum Episcopum de professione à Novitia proxime emitenda; ut de ipsis vocatione seu per se ipsum, seu per Sacerdotem ad hoc ab eo delegatum cognoscatur.

De quæstione, quæ majoris omnino est consiliæ, ac prudentiæ, circa dotem Religiosarum, nihil hic loci attingimus: quando nempe, quoniam in casu, sub quibusvis conditionibus possunt Monasterio, quod ingrediuntur, donationes assignare; quoniam fusori stilo materiam istam prosequimur in decursu nostri hujusce operis titulo, *Simonia*.

C A S U S P R I M U S .

R E S P O N S .

Nihil quidquam moliri potest ista Religiosa, ut se præponit obtinet Abbatissam sui Monasterii sive jure suffragi, sive beneficio Regie nominationis, quin eo ipso se ambicio honorum, & gloria cupiditatem adstringat. Enimvero se in eo, nimia sui fiducia, prælumerit ceteris regendis non imparem: quod non patitur humilis. Ideoque S. Thomas existimat, ab Ecclesiastico non debere in proprium ipsius favorem beneficium queri, cuiusvera anummarum annectitur. Quæ ratio ejudem roboris est quantum ad virginem, quæ sibi eo usque consideret, ut integræ communiatæ gubernandæ idoneam putaret. Quæ intentiam iequitutis eruditus hujusce nostræ etatis Theologus (e).

C A S U S I I I .

S C O L A S T I C A Religiosa Confessarii ordinarii de Monasterio sic tenetur fastidio ac fatigatio, ut in præposita declaraverit, sibi in annum inducere non posse, ut sua peccata apud eum jam deponat; licet in ipsius moribus nihil lateatur polse reprehendi; & eam precibus omnibus obtestata sit, sibi licentiam dant alterius audeant. Nam isti Præpositæ incumbit ex debito conscientia, ut sibi illius anni infirmitatem accommodet, indulgere ei postulatam licentiam;

R E S P O N S .

Laudatus jamjam Theologus, (f) in decadenda Tom. 1. simili difficultate sibi proposita, existimat, non modo non obligari præstatam Præpositam, ad indulgandam licentiam, de qua quæstio instituitur: sed nec ab ipsa postulanti Religiosa tanta facilitate esse concedendam, ne cetera Religiosa ejusmodi exemplo incitentur ad mutandum Confessarium.

Expedit igitur, ut Scolasticam remittat ad Confessarium extraordinarium, licet confessiones excepturus ad Monasterium non nisi ter, aut quater in anno accedit: Interaque eam validis verbis adhortetur, ut quem a Confessario ordinario communis avertum animum concepit, deponat: cui etiam rei debet studeare ipsius extraordinarius Confessarius, cum eam peccata deponentem excepturus.

C A S U S I I .

M A R T I A , quæ dotibus quibuscumque ornatur, quæ necessario requirantur, ut valeat præfici Abbatissæ Monasteri, in quo commoratur, sive jure suffragi, sive Regie nominatione Beneficio; quærit, num possit, illæsa sua conscientia, tollicationibus aliquibus dignitatem illam ambi-

(a) Joan. Gas-
bass. Jur. can-
theor. & prax.
i. 1. c. 21. in fin.
P. Tole. In-
dust. Secord.
I. 1. c. 21. &
ibid. Andre. vi.
Corcellus. vi.
Quattuor. Et
apud. eum. S.
Antonius.
Navar. y zo-
rus. & Cefalus.

(e) Samborius
to. 3. cap. 19(f) Samborius
ca. 167